

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Aleše Korejtky a JUDr. Petry Venclové, Ph.D., v právní věci

žalobkyně: **V. Š.**

zastoupená advokátem JUDr. Václavem Bubeníkem
sídlem Cihlářova 167/4, 571 01 Moravská Třebová

proti

žalovanému: **Rozhodčí orgán Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky**
IČ 41197518
sídlem Orlická 4/2020, 130 00 Praha 3

v řízení o žalobě proti rozhodnutí Rozhodčího orgánu Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR ze dne 31.1.2018, č.j. RO/3752+3753/17Mi, sp.zn. S-SP-VZP-17-02943712-E859,

takto:

I. Žaloba **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně (dále v textu i jako „žalobce“) se včasnou žalobou domáhala soudního přezkumu v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání a byly potvrzeny rozhodnutí (platební výměry) Regionální pobočky Hradec Králové, pobočky pro Královéhradecký a Pardubický kraj ze dne 7.12.2017, a to

Shodu s prvopisem potvrzuje

jednak platební výměr č. 4940026660, jímž byla uložena žalobkyni povinnost uhradit dlužné pojistné za zdravotní pojištění ve výši 42 131 Kč a platební výměr č. 2840036135, jímž byla uložena žalobkyni povinnost zaplatit penále ve výši 100 970 Kč, přičemž platební výměry byly vydány na základě vyúčtování plateb pojistného za období 19.7.2003 – 19.8.2017 z důvodu zjištění, že žalobkyně neuhradila v zákonem stanoveném termínu pojistné na zdravotní pojištění. Žalobu odůvodnila následujícím způsobem:

2. Žalobce namítl, že žalovaný nesprávně zhodnotil povahu lhůty dle § 16 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění (dále jen „zákon č. 592/1992 Sb.“), když ji považoval za promlčecí, přičemž je prekluzivní. Žalovaný rovněž podle názoru žalobce posoudil nesprávně zahájení konkursního řízení jako důvod pro stavění lhůty, když tato se nestaví. Dále namítl, že žalovaný nesprávně posoudil zahájení konkursního řízení jako úkon ke zjištění pojistného, když „tím to není“. Konečně žalobce namítl, že žalovaný nesprávně posoudil oznámení o zahájení správního řízení jako další úkon ke zjištění pojistného, i když tyto podmínky nesplňuje. Tyto námitky uvedl žalobce i v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a přes tuto skutečnost bylo žalobci vyměřeno pojistné a penále, přičemž právo na pojistné a penále bylo již prekludováno, což měl žalovaný zohlednit „z moci úřední“. K těmto námitkám poté uvedl žalobce podrobnější argumentaci s odkazem na konstantní soudní judikaturu, a to jednak na usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23.10.2007, č.j. 9 Afs 86/2007-161, podle něhož na otázku prekluze a i na otázku promlčení je třeba aplikovat právní předpisy platné a účinné ke dni vzniku dluhu, dále citoval z rozsudků (rozsudek NSS ve věci sp.zn. 3 Ads 24/2008 a rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12.3.2007, č.j. 15 Ca 201/2006-22, publikovaný pod č. 1240/2007 Sb. rozhodnutí NSS), které podporují názor o tom, že pětiletá lhůta k předepsání a vymáhání pojistného na zdravotním pojištění stanovená v § 16 odst. 1 a 2 zákona č. 592/1992 Sb., je lhůtou prekluzivní a nikoliv promlčecí a pojistné na zdravotní pojištění je tak třeba ve lhůtě 5 let ode dne splatnosti předepsat pravomocně, přičemž „*nestačí tedy, aby v této lhůtě bylo vydáno nepravomocné rozhodnutí o předepsání pojistného.*“ Dále žalobce citoval z rozhodnutí rozšířeného senátu NSS ze dne 30.11.2010, č.j. 5 Afs 86/2009-55, který se vztahuje k otázce stavění promlčecí lhůty. V žalobě žalobce vyslovil názor, že „*běh prekluzivních lhůt se nad to ani nepřerušuje, ani nestaví*“ a dospěl k závěru, že „*pokud zahájení a vedení řízení nemá vliv na plynutí prekluzivní lhůty a přihláška má stejné účinky jako uplatnění práva u soudu, podání přihlášky nemohlo mít vliv na uplynutí lhůty pro předepsání a vyměření pojistného. Obdobně též ohledně penále. Proto má žalobkyně za to, že s ohledem na jasné znění zákona došlo k prekluzi práva doměřit pojistné v rozsahu platebních výměrů bez ohledu na konkursní řízení, tedy ve lhůtě pěti let od jeho splatnosti. Toto žalobkyně poznovu odmítá.*“ Žalobce vyslovil nesouhlas s tvrzením, že podaná přihláška má povahu úkonu zjištění pojistného, žalobce „*má za to*“, že řízení zahájené v srpnu 2017 též nemůže být považováno za úkon ke zjištění pojistného tak, jak dovodil žalovaný v rozhodnutí napadeném touto žalobou. Úkon ke zjištění výše pojistného nebo jeho vyměření ve smyslu právní úpravy obsažené v § 16 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb., musí mít za cíl zjištění dosud chybějících skutkových informací či jejich shromáždění a nemůže založit běh nové pětileté lhůty pro předepsání dlužného pojistného, přičemž takovým úkonem není oznámení o zahájení správního řízení ve věci porušení povinnosti odvádět pojistné na veřejném zdravotním pojištění, v němž se dlužník pouze informuje o výši dlužné částky a vybízí se, aby případně vznesl své námitky (žalobce zde citoval z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12.5.2010, č.j. 5 Ca 202/2007-39,

publikovaném ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 2239/2011). Žalobce navrhl, aby soud žalované rozhodnutí zrušil a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na obsah žalovaného rozhodnutí a uvedl z něj podstatné okolnosti, navrhl, aby soud žalobu zamítl. Krajský soud v řízení vedeném podle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), přezkoumal žalované rozhodnutí v mezích žalobních bodů, přičemž dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům:
4. Na tomto místě soud považuje za vhodné připomenout, že ačkoliv je povinností orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit, nelze tuto povinnost interpretovat jako požadavek detailní odpovědi na každou námitku (ve vztahu k soudům srov. např. odst. 61 rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci Van de Hurk v. Nizozemí). Nadto je třeba si uvědomit, že orgán veřejné moci na určitou námitku může reagovat i tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní. Tím se s námitkami účastníka řízení vždy - minimálně implicitně - vypořádá. Nelze proto bez dalšího uzavřít, že absence odpovědi na ten či onen argument žalobce v odůvodnění žalovaného rozhodnutí (či rozhodnutí soudu) způsobuje nezákonnost rozhodnutí či dokonce jeho nepřezkoumatelnost. Takovýto přístup by totiž mohl vést zejména u velmi obsáhlých podání až k absurdním důsledkům a k porušení zásady efektivní a hospodárnosti řízení. Podstatné je, aby se správní orgán (či následně správní soud) vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9Afs 70/2008 – 13).
5. Zároveň je nutné dodat, že rozsah reakce soudu na konkrétní námitky je co do šíře odůvodnění spjat s otázkou hledání míry (proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení /srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9Afs 70/2008 – 13, dostupný na www.nssoud.cz/), případně (za podmínek tomu přiměřeného kontextu) i s akceptací odpovědi implicitní (což připouští i Ústavní soud – srov. např. usnesení ze dne 18. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2774/09 /odstavec 4 odůvodnění/, usnesení ze dne 11. 3. 2010, sp. zn. II. ÚS 609/10 /odstavec 5 odůvodnění/, usnesení ze dne 7. 5. 2009, II. ÚS 515/09 /odstavec 6 odůvodnění/, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 4 Ads 58/2011 – 72, dostupný na www.nssoud.cz atd.) - tzn., že na určitou námitku lze reagovat i (např.) tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí soud prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní tak, že toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí. Ústavní soud v této souvislosti konstatoval: „[n]ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“ (srov. nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, bod 68; srov. obdobně též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Afs 41/2012 - 50, bod 21, nebo ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 Afs 44/2013 - 30, bod 41, popř. ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 As 17/2013 – 50, bod 17). Ostatně i Ústavní soud v případě, že námitky stěžovatelů nejsou způsobilé změnit výrok rozhodnutí, tyto nevypořádává (srov. např. bod 24. nálezu ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 2029/08; Ústavní soud zde uvedl: „Ústavní soud se nezabýval dalšími námitkami stěžovatelky, protože by rozhodnutí o nich nebylo způsobilé změnit výrok.“), neboť si je plně vědom toho, že požadavky kladené na orgány veřejné moci - pokud jde o detailnost a rozsah vypořádání se s námitkami adresátů jejich aktů - nesmí být přemrštěné. Takové

přehnané požadavky by byly výrazem přepjatého formalismu, který by ohrožoval funkčnost těchto orgánů, především pak jejich schopnost efektivně (zejména v přiměřené době a v odpovídajícím rozsahu) plnit zákonem jim uložené úkoly.

6. K tomu lze ještě uvést, že povinnost posoudit všechny žalobní námitky neznamena, že krajský soud je povinen reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit, když jeho úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek NSS ze dne 3.4.2014, č.j. 7 As 126/2013-19). Anebo jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 24.4.2014, č.j. 7 Afs 85/2013, který lze aplikovat nejen na odůvodnění rozsudku soudu, ale analogicky a logicky i na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů:
7. *„...přestože je třeba z hlediska ústavních principů důsledně trvat na povinnosti dostatečného odůvodnění rozhodnutí, nemůže být tato povinnost chápána dogmaticky. Rozsah této povinnosti se totiž může měnit podle povahy rozhodnutí a musí být posuzován s ohledem na okolnosti každého jednotlivého případu. Podstatné podle názoru Nejvyššího správního soudu je, aby se správní soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek. Absence výslovného posouzení dílčí žalobní námitky, která souvisela s námitkami stěžejními, za situace, kdy městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku dospěl k věcně správnému závěru, že stěžovatel neunesl v daňovém řízení důkazní břemeno, neboť důkazy jím předložené neprokázaly u sporných obchodních případů splnění podmínek pro uplatnění nároku na odpočet DPH, nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost. V této souvislosti lze odkázat např. na nálezy Ústavního soudu ze dne 21. 12. 2004, sp. zn. II. ÚS 67/04, v němž bylo zdůrazněno, že z hlediska splnění náležitostí rozhodnutí není povinností soudu se v jeho odůvodnění speciálně vyjadřovat ke všem jednotlivým argumentům účastníka podporujícím jeho konkrétní a z hlediska sporu pouze dílčí tvrzení, pokud stanovisko k nim jednoznačně a logicky vyplývá ze soudem učiněných závěrů.“*
8. Anebo jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 6.4.2016, č.j. 6 Afs 3/2016-45, bod 19:
9. *„Nejvyšší správní soud se nejdříve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, přičemž dospěl k závěru, že jde o rozhodnutí zcela srozumitelné a přezkoumatelné. Je pravda, že krajský soud podrobně a výslovně nereagoval na každou jednotlivost, kterou stěžovatelka v žalobě namítla. Sám však na úvod rozhodnutí avizoval, že s ohledem na obsáhlost žaloby zvolí jinou cestu vypořádání žaloby, a to sice že zformuluje právní názor, v jehož konkurenci žalobní námitky jako celek neobstojí. Takový přístup je zcela legitimní a aproboval ho i Ústavní soud...“: „Není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“ [nálezy Ústavního soudu ze dne 12. února 2009 sp. zn. III. ÚS 989/08 (N 26/52 SbNU 247), bod 68]. Také Nejvyšší správní soud v minulosti uvedl, že „pokud si tedy stěžovatelka myslí, že na její košatou a obsáhlou žalobu musel reagovat krajský soud stejně košatým a obsáhlým rozsudkem, mylí se. Opačný závěr by směřoval k tomu, že u podání mimořádně rozsáhlých, jako je i podání stěžovatelky, by bylo velmi obtížné sepsat „přezkoumatelný“ rozsudek.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. června 2014 č. j. 10 Afs 18/2015-48, bod 13).*
10. Dále platí, že samu okolnost, že soud nepřisvědčil argumentaci účastníka řízení, nelze bez dalšího považovat za porušení jeho práv. Právo na spravedlivý proces nelze vykládat tak,

že jde o právo jednotlivce na vyhovění jeho návrhu či na rozhodnutí v jeho prospěch (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 10. 2011, sp. zn. III. ÚS 2773/11, dostupné /stejně jako další níže citovaná rozhodnutí Ústavního soudu/ na <http://nalus.usoud.cz>).

11. Soud dodává, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130 publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47, všechny dostupné na www.nssoud.cz).
12. K soudnímu přezkumu ve správním soudnictví je třeba i pro danou věc uvést, že v rozsudku ze dne 20. 10. 2015 ve věci č. 4037/10 – Fazia Ali v. Spojené království Evropský soud pro lidská práva uvedl, že pojem „úplný přezkum“ však není vykládán doslova a Soud (zde míněno ESLP) se v zásadě spokojí, bude-li přezkum dostatečný (sufficient review). Je třeba též přihlédnout ke specifčnosti řízení ve správním soudnictví, v rámci něhož může být skutkový přezkum v zásadě omezený a odvolací soudní orgán se může zaměřit spíše na přezkum předchozího řízení než na přijímání skutkových závěrů. Z článku 6 Úmluvy tak nevyplývá právo na přístup k soudu, který může nahradit názor správního orgánu svým vlastním názorem; v této souvislosti Soud (ESLP) zdůrazňuje, že musí být respektována rozhodnutí správních orgánů založená na vhodnosti (expediency), která jsou mnohdy přijímána ve specializovaných oblastech práva, jakými jsou např. územní plánování, ochrana životního prostředí či regulace lovu (např. Bryan proti Spojenému království, č. 19178/91, rozsudek ze dne 22. listopadu 1995, § 47). Při posuzování dostatečnosti soudního přezkumu je podle ESLP nutno posoudit:
 - (i) pravomoci příslušného soudního orgánu,
 - (ii) oblast, jíž se rozhodnutí správního orgánu týká, a to zejména z pohledu, zda obsahuje posouzení otázek vyžadujících zvláštní odborné znalosti,
 - (iii) míru správního uvážení, kterou v dané věci příslušné správní orgány mají,
 - (iv) způsob, jakým bylo rozhodnutí přijato, zejména z pohledu záruk, které měli účastníci správního řízení k dispozici, a
 - (v) obsah sporu včetně rozsahu soudní žaloby. Soud proto musí přezkoumat právní zakotvení soudního přezkumu jako celek, včetně procesních záruk, které účastníci řízení mají k dispozici, a ověřit, zda byly skutkové okolnosti v řízení jako celku náležitě přezkoumány. Z toho vyplývá, že soud ve správním soudnictví v dané věci nemůže svým rozhodnutím nahradit odborné věcné závěry správních orgánů, k nimž jsou jen tyto povolány z hlediska jejich odborné kompetence.
13. Ze správního spisu vyplývají a mezi účastníky nejsou sporné následující rozhodné skutečnosti:
14. Správní orgán prvního stupně dne 7.12.2017 vydal dva platební výměry, jimiž byla uložena žalobci povinnost uhradit dlužné pojistné na zdravotní pojištění ve výši 42 131 Kč a povinnost uhradit penále ve výši 100 970 Kč, přičemž dne 6.12.2006 byl na majetek žalobce jako úpadce prohlášen konkurs. Konkurs byl zrušen dnem nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení konkursu dne 29.12.2015, a to z důvodu, že majetek konkursní podstaty nepostačuje k úhradě nákladů konkursu. V konkursním řízení byla přihlášena jako pohledávka z dlužného pojistného mimo jiné i zmíněná částka ve výši 42 131 Kč, přičemž

se jednalo o dlužné pojistné vzniklé žalobci před prohlášením konkursu v období od 19.7.2003 do 5.12.2006, když toto dlužné pojistné na zdravotním pojištění bylo přihlášeno jako pohledávka před podstatou na základě vyúčtování (jednalo se o pohledávku před podstatou).

15. Mezi účastníky však vznikl spor týkající se názoru žalovaného a správního orgánu prvního stupně, který vycházel z aplikace ust. § 20 odst. 8 zákona č. 328/1991 Sb., z něhož vyplývá, že přihláška pohledávky má pro běh lhůty pro promlčení a zánik práv stejné účinky jako uplatnění práva u soudu. Správní orgány tak vycházely z názoru, že nedošlo k promlčení dlužného pojistného a penále z důvodu, že prohlášením konkursu (6.12.2006) na majetek žalobce došlo „*ke stavění promlčecích a prekluzivních lhůt ohledně pohledávek, jež mají být uplatněny přihláškou v konkursním řízení*“, přičemž právě zmíněná pohledávka týkající se dlužného pojistného byla řádně přihlášena v tomto konkursním řízení (konkurs byl zrušen až dne 29.12.2015). S tímto názorem správních orgánů žalobce nesouhlasí a v žalobě tvrdí, že konkursní řízení nemělo vliv na plynutí prekluzivní lhůty stanovené v § 16 odst. 1 a 2 zákona č. 592/1992 Sb. Krajský soud se s názorem žalobce neztotožňuje.
16. Žalobce v žalobě (část V.) poukazuje na konstantní soudní judikaturu, podle níž otázku prekluze i otázku promlčení musí řešit předpisy platné a účinné ke dni vzniku dluhu, a že lhůta uvedená v § 16 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb. ve znění účinném ke dni vzniku dluhu je lhůtou prekluzivní a nikoliv promlčecí. Tím žalobce navozuje dojem, že správní orgány nesprávně postupovaly při aplikaci zmíněných právních předpisů, což pravda není. Jak vyplývá z žalovaného rozhodnutí, uvedl žalovaný stejné ust. § 16 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb., jak učinil žalobce v žalobě, přičemž se jednalo o ustanovení platné do 30.11.2011.
17. Podle zmíněného § 16 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb., právo předepsat dlužné pojistné se promlčuje za 5 let ode dne splatnosti a byl-li proveden úkon ke zjištění výše pojistného nebo jeho vyměření, plyne nová promlčecí lhůta ode dne, kdy se o tom plátce pojistného dozvěděl. Podle ust. § 16 odst. 2 cit. zákona právo vymáhat pojistné se promlčuje ve lhůtě 5 let od právní moci platebního výměru, jímž bylo vyměřeno.
18. Správní orgány ve svých rozhodnutích pak nepopírají skutečnost, že podle konstantní soudní judikatury je zmíněná lhůta svou povahou prekluzivní, čili že právo předepsat dlužné pojistné zaniká příslušnému správnímu orgánu uplynutím 5 let ode dne splatnosti a pojistné na zdravotním pojištění je ve lhůtě 5 let ode dne splatnosti třeba předepsat pravomocně (srov. správně žalobcem citovaný rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12.3.2007, č.j. 15 Ca 201/2006-22, publikovaný ve sbírce rozhodnutí NSS č. 1240/2007). Žalobcem citovaná judikatura však neřeší případ, kdy na majetek plátce zdravotního pojištění, který je v úpadku a jenž dluží pojistné na zdravotním pojištění, byl prohlášen konkurs. V takovém případě samozřejmě nelze považovat za úkon ke zjištění výše pojistného nebo jeho vyměření ve smyslu ust. § 16 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb., jenž má za následek to, že plyne nová promlčecí lhůta, uplatnění přihlášky pohledávky v konkursním řízení podle § 20 odst. 8 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění rozhodném pro zahájení konkursního řízení v dané věci, podle něhož přihláška pohledávky má pro běh lhůty pro promlčení a zánik práv stejné účinky jako uplatnění práva u soudu. V takovém případě (a správní orgány tak učinily) je třeba vycházet z tohoto ustanovení zákona o konkursu a vyrovnání s tím, že v dané věci přihláška pohledávky zmíněného dlužného pojistného v konkursním řízení, které se týkalo žalobce, respektive konkurs byl prohlášen na majetek žalobce jako úpadce, mělo stejné účinky jako uplatnění

práva u soudu, tedy, že promlčecí lhůta v dané věci po dobu konkursního řízení neběžela, tj. se stavěla. Daný případ lze srovnat i s otázkou promlčení práva vymáhat daňové nedoplatky, který byl řešen v rozsudku NSS ze dne 11.1.2012, č.j. 1 Afs 43/2011-64. Zákon o správě daní a poplatků (zákon č. 337/1992 Sb.) v případě řešeném zmíněným rozsudkem NSS stanovil v § 70 odst. 1, že právo vybrat a vymáhat daňový nedoplatek se promlčuje po šesti letech po roce, ve kterém se stal tento nedoplatek splatným a současně stanovil, že pokud byl proveden úkon směřující k vybrání, zajištění nebo vymožení nedoplatku, promlčecí lhůta se přerušuje a počíná běžet nová promlčecí lhůta po uplynutí kalendářního roku, ve kterém byl daňový dlužník o tomto úkonu zpraven. Jednalo se tedy o obdobnou právní úpravu, jako byla obsažena v § 16 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb. A právě v tomto zmíněném případě stěžovatelka uplatnila názor, že konkursní řízení nepředstavovalo žádnou překážku pro vymáhání daňového nedoplatku. NSS v citovaném rozsudku (tj. ze dne 11.1.2012, č.j. 1 Afs 43/2011-64), a to v bodu 24, dospěl k závěru, že „zákon o konkursu upravuje rovněž účinky konkursní přihlášky, a to v § 20 odst. 8. Ve znění platném v roce 2001 stanovil, že přihláška pohledávky má pro běh lhůty pro promlčení a zánik práv stejné účinky jako uplatnění práv u soudu. Podle § 112 občanského zákoníku „uplatní-li věřitel v promlčecí době právo u soudu nebo u jiného příslušného orgánu a v zahájeném řízení řádně pokračuje, promlčecí doba od tohoto uplatnění po dobu řízení **neběží** (tj. se staví). To platí i o právu, které bylo pravomocně přiznáno a pro které byl u soudu nebo u jiného příslušného orgánu navržen výkon rozhodnutí“ (zvýraznění i poznámku doplnil NSS). V pohledu těchto – judikatorně ustálených – závěrů Nejvyššího soudu a Ústavního soudu je závěr, podle kterého také přihláška veřejnoprávní pohledávky staví běh promlčecích a **prekluzivních** lhůt (zvýraznil krajský soud), „závěrem triviálním, plynoucím z jednoznačné dikce § 20 odst. 8 zákona o konkursu (usnesení NS ze dne 28.4.2011, sp.zn. 29 Cdo 1063/2011, ve věci MAX-V spol. s r.o.).“ Je sice pravdou, že podle usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 30.11.2010, č.j. 5 Afs 86/2009-55, publikovaném pod č. 2242/2011 Sb. NSS, se občanský zákoník zásadně vztahuje toliko na práva a povinnosti soukromoprávní povahy, nikoliv povahy veřejnoprávní (srov. bod 21 cit. usnesení), to však samozřejmě platí jen tehdy, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak (bod 18 cit. usnesení). Tímto zvláštním zákonem byl v dané věci právě § 20 odst. 8 zákona o konkursu a v konkursním řízení, přičemž byl právní režim veřejnoprávní pohledávky žalovaného shodný s režimem pohledávek soukromoprávních (srov. bod 31 cit. rozsudku NSS ze dne 11.1.2012, který lze analogicky aplikovat i v dané věci, když pohledávka řešená v daňovém řízení má nepochybně veřejnoprávní povahu, stejně jako daná pohledávka týkající se dlužného pojistného na zdravotní pojištění). Žalobce se tedy mýlí v tom, že v dané věci neměla přihláška pohledávky v konkursním řízení na majetek žalobce jako úpadce žádný vliv na přerušování zmíněné promlčecí (prekluzivní) lhůty. Zároveň v dané věci je nevýznamné tvrzení žalobce, které vyslovuje „nesouhlas“ s údajným tvrzením žalovaného, že podaná přihláška má povahu úkonu zjištění pojistného. Žalovaný správně poukázal na ust. § 20 odst. 8 zákona č. 328/1991 Sb., tedy že přihláška pohledávky má pro běh lhůty pro promlčení a zánik práv stejné účinky jako uplatnění práva u soudu, přičemž dodal, že „úkon přerušující běh promlčení lhůty ve smyslu ust. § 16 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb. v tomto případě nemá vliv na promlčení.“ Žalovaný naopak nikde v odůvodnění žalovaného rozhodnutí neuvedl, že by tuto přihlášku pohledávky v konkursním řízení považoval za úkon přerušující běh promlčecí lhůty ve smyslu ust. § 16 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb. Jistě lze souhlasit i s tvrzením žalobce, že konstantní soudní judikatura (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12.5.2010, č.j. 5 Ca 202/2007-39, publikovaný ve sbírce rozhodnutí NSS pod č.

2239/2011) za úkon ke zjištění výše pojistného nebo jeho vyměření ve smyslu § 16 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb. nepovažuje takový úkon, který nemá za cíl zjištění dosud chybějících skutkových informací či jejich shromáždění, čili že takovým úkonem není oznámení o zahájení správního řízení ve věci porušení povinnosti odvádět pojistné na veřejné zdravotní pojištění, v němž se dlužník pouze informuje o výši dlužné částky. V dané věci se jednalo o dlužné pojistné, které vzniklo v období 19.7.2003 – 5.12.2006, přičemž dnem prohlášení konkursu, tj. dne 6.12.2006, došlo ke stavění promlčecí (prekluzivní) lhůty týkající se pohledávky ve výši 42 131 Kč, zahrnující dlužné pojistné za zmíněné pojistné, a protože od tohoto okamžiku do zrušení konkursu, tj. do 29.12.2015, kdy nabylo příslušné rozhodnutí soudu o zrušení konkursu právní moci, zmíněná promlčecí (prekluzivní) lhůta vůbec neběžela a platební výměry byly vydány necelé dva roky poté, tedy 7.12.2017, rozhodnutí o odvolání bylo doručeno žalobci 8.2.2018 (respektive jeho zástupci), čili nemohla ještě uplynout zmíněná promlčecí (prekluzivní) lhůta ve smyslu § 16 odst. 1 či § 16 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb. Stejný závěr se týká i zmíněného platebního výměru, kterým bylo vyměřeno žalobci penále, neboť podle § 19 zákona č. 592/1992 Sb. se u penále, pokud jde o jeho splatnost, způsob placení, vymáhání, promlčení a vrácení přeplatku na penále, postupuje stejně jako u dlužného pojistného, přičemž penále vyměřené zmíněným platebním výměrem se skládá z penále ve výši 80 521 Kč za zmíněné období, tj. 19.7.2003 – 5.12.2006, které bylo přihlášeno v konkursu stejně jako zmíněná pohledávka pojistného a dále se skládá z penále ve výši 20 449 Kč, které vzniklo po ukončení konkursu. Penále z nepromlčené pohledávky pojistného před podstatou, které bylo přihlášeno v konkursním řízení, bylo vyměřeno ve lhůtě do 5 let od ukončení konkursu a penále po ukončení konkursu, bylo vyměřeno v rámci 10 leté promlčecí lhůty (zákonem č. 298/2011 Sb. byla s účinností od 1.12.2011 promlčecí lhůta prodloužena z 5 na 10 let). Tento závěr, týkající se otázky promlčení (prekluze) dlužného penále žalobce v žalobě ani nenapadl žádnou věcnou námitkou, když vycházel z již výše zmíněného, nesprávného názoru o tom, že přihlášení pohledávky (tj. i penále) v konkursním řízení, nemělo žádný vliv na běh zmíněné promlčecí (prekluzivní) lhůty. Tento závěr však krajský soud shledal nesprávným a žalobu považoval za nedůvodnou a musel ji zamítnout (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).

19. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když neúspěšný žalobce neměl právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému žádné náklady řízení podle obsahu spisu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 29. května 2018

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu